

NORGES BONDELAG

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Vår saksbehandler
Amund Johnsrud
+47 97 54 18 42

Vår dato
10.03.2015
Deres dato
19.12.2014

Vår referanse
14/01354-2
Deres referanse
14/9571-1

Etablering av regelråd - høringsvar fra Norges Bondelag

Norges Bondelag ser positivt på forslaget om å etablere et nasjonalt regelråd, som skal ha til formål å drive kvalitetskontroll på forslag til nye regler som kan påvirke byrder og kostnader for næringslivet.

Nedenfor peker vi på faktorer som bør tillegges vekt hvis regelrådet realiseres og forutsetninger som bør være oppfylt for at det skal fungere etter hensikten:

Prøveperiode

Som i Sverige bør regelrådet ha en prøveperiode på 4 - 6 år, og deretter evalueres før det eventuelt blir permanent etablert. Virksomheten i rådet krever en viss ressursbruk, og nytten av rådet må overstige omfanget av de ressursene som settes inn i det. Det kan bli ei utfordring å måle kost/nytte ved et regelråd, oppdragsgiverne må være seg det bevisst alt fra starten av for rådets arbeid, og finne fram til rapporterings- og målemetoder som gir relevant kunnskap gjennom prøveperioden. En kan for eksempel ikke utelukke at eksistensen av rådet i seg sjøl kan ha en disiplinerende effekt på dem som produserer offentlig regelverk. Derfor er det interessant å forsøke å måle om det f. eks. finner sted ei atferdsendring hos noen av regelprodusentene i løpet av perioden.

Regelråd – kost/nytte vs ordinær utredningsinstruks

I høringsnotatet side 32 står det:

”Etablering av et regelråd medfører ikke direkte at forvaltningens ressursbruk knyttet til utredninger øker. Utgangspunktet er at forvaltningen forutsettes å ha nødvendige ressurser til å etterleve utredningsinstruksen. Eventuelle endringer i intern ressursbruk som følge av regelrådets virksomhet, tas det derfor ikke hensyn til i denne analysen”

I en kost/nytte-analyse etter prøveperioden er det viktig å få dokumentert hvorvidt det likevel er nødvendig å øke utredningskapasiteten for å nå de mål som ligger under hensikten med å opprette regelrådet. Og da må en samtidig vurdere om regelråd er den

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Schweigaardsgate 34 C
0191 OSLO

Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto:: 8101.05. 91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

Vår dato
10.03.2015

Vår referanse
14/01354-2

riktige måten å håndtere dette på, eller om det er mer effektivt å styrke sentralforvaltningas arbeid med å etterleve den ordinære utredningsinstruksen. Det siste var alternativet den forrige regjeringa landa på da Stortinget debatterte innføring av regelråd første gang, i 2010.

Fokus på administrative kostnader

Rådet bør avgrense sin kontroll og evaluering til å vurdere de mulige *administrative kostnadene for bedriftene* som mulig nytt regelverk kan påføre dem, da definert som tilpassings-, oppfølgings- og opplæringskostnader innenfor egen virksomhet i bedriften. Det er ikke hensiktsmessig å bruke regelrådet til å vurdere og evt. balansere ut eventuelle samfunnsmessige kostnader og gevinster ved nytt regelverk. Det er vurderinger som må ligge til politiske myndigheter og skje innenfor etablerte prosesser for politikkutforming, f. eks. i de ordinære høringsrundene. Formålet med og oppgava til et regelråd er, slik vi bedømmer det, godt oppsummert i den svenske sluttrapporten om deres utprøving av regelråd-funksjonen:

"Regelrådet har under perioden 2009–2014 tagit ställning till om förslag till nya och ändrade regler har varit utformade på ett enkelt sätt och till en relativt sett låg administrativ kostnad. "(Sluttrapport 2009–2014, Regelrådet i Sverige, side 8)

"....att med ett företagsperspektiv bedöma förslags administrativa kostnader och konsekvenser...." (Sluttrapport 2009–2014, Regelrådet i Sverige, side 12)

Bedriftsperspektiv

Bedriftsperspektivet er i seg sjøl viktig, fordi det innebærer et valg av perspektiv som ikke nødvendigvis er opplagt, sett fra statens side. I landbruksnæringa har vi opplevd dette gjennom det kravet til forenkling og målretting som har vært med og styrt landbrukspolitikken de seinere åra. Flere av de forenklingstiltaka som er foreslått og siden gjennomført, er opplevd som forenkling og målretting primært på statens mer enn på bondens premisser. Hvis et regelråd kan være med å snu noe på dette perspektivet i bedriftens og næringsutøverens favør vil det være en viktig og positiv effekt.

Fag vs politikk

I kapittel 2.3 side 6 i notatet problematiserer NFD den utviklinga som skjer, der skillet mellom fag og politikk blir mer og mer utydelig, og sentralforvaltninga transformeres fra tradisjonelt faglig embetsverk til sekretariat for den til enhver tid sittende politiske ledelsen. Dette er ei svært viktig problemstilling, og det er etter vårt syn viktig at et regelråd bidrar til sterk faglighet i vurderingene av den administrative effektiviteten knytta til nye regler, og ikke opptrer slik at det tas til inntekt for noen bestemte politisk agenda. Rådet vil svekke sin troverdighet hvis det eksempelvis opptrer som Konkurransetilsynet gjør i enkelte saker og blir et talerør for en liberalistisk landbruks- og handelspolitikk i ly av såkalte konkurransefaglige argumenter.

Vår dato
10.03.2015

Vår referanse
14/01354-2

EØS

Gjennom deltaking i EØS-avtalen skjer viktige deler av offentlig regelutforming for Norges del på grunnlag av EUs felles regelverk, "acquis communautaire". Det er positivt om aktiviteten til regelrådet kan bidra til større aktivitet og bevissthet blant norske aktører i de prosessene og samråda som skal skje i forkant av utforming og fastsettelse av nye EØS-regler. Det kan virke som om Norge pr i dag ikke fullt ut nytter det handlingsrommet vi har til å påvirke i EØS. Her bør regelrådet bidra til å få fram norske synspunkt og perspektiv på et tidlig stadium i EØS-prosessene, og slik påvirke det endelige resultatet.

Alminnelig høring – frist

I høringsnotatet blir det forelått at regelrådet skal komme med sin uttalelse i den ordinære høringsrunden, men med kortere frist enn øvrige høringsinstanser slik at rådets vurderinger blir kjent og kan drøftes av disse før fristen. Vi støtter dette og ser det som en effektiv arbeidsform for rådet og for det samspillet rådet skal ha med andre aktører undervegs i regelutforminga.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Arild Bustnes

Amund Johnsrud